

**נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!**

בס"ד גיליון: 1220

הדלקת הנר: 19:16 צאת השבת: 20:18 רבינו תם: 21:00 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: ותאמר ציון (ישעיה מט).

אוֹצְרוֹת הַפֶּרֶשָׁה

פרשת "עקב"

"ואכלת ושבעת וברכת" [ח, י].

מעשה שהיה באחת מקופות החולים הגדולות המפעילה סניפים רבים ברחבי הארץ, שהכריזו על 'פרס הסניף היעיל ביותר', לפיו הסניף שיגלה יעילות בעבודתו, ועובדיו ישרתו את הקהל בצורה הטובה ביותר, יקבלו על כך פרס נכבד, והדבר יצוין באירוע חגיגי. והנה, אחד הסניפים התבשר שהוא זכה בפרס, ובתוך הבשורה התקבלה גם ההודעה שהאירוע החגיגי יצוין באחד מימי החנוכה. כדי לשוות לאירוע אופי חגיגי עוד יותר, ביקשה הנהלת הסניף לשלב בו גם 'טקס הדלקת נרות חנוכה'...

מנהל הסניף ניגש לאחד הרופאים שומרי המצוות העובדים בסניף, והודיע לו שבחר בו כמי שידליק את הנרות ויברך עליהם בציבור. רופא זה, איש-הלכה הוא, וידע שבאירועים כאלה – הנערכים באולמות, שאין להם דין של בית ואף אחד אינו אוכל ואינו יושן שם – אסור לברך על הדלקת הנרות. הוא השיב למנהל הסניף שלא יוכל לקיים את בקשתו ולברך על הנרות, 'שהרי איך אוכל לומר "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו" והי' לא ציווה במקרה זה לברך על הנרות!'

המנהל ניסה להתעקש, ואמר שכפי הידוע לו 'יש רבנים שמתירים'... והוסיף שהוא-עצמו השתתף כבר בעבר באירועים שהתקיימו באולמות, שלא שימשו כבית כנסת, וגם לא התפללו שם תפילת ערבית, ובכל אופן הדליקו נרות בברכה... אבל הרופא התעקש ועמד על דעתו ואמר שכיוון שיש לו רב שהוא כפוף אליו, הוא יוועץ בו, ורק לאחר מכן ייתן את התשובה הסופית, 'אם כי אני בטוח, אמר הרופא, שאין לכך כל היתר בהלכה'.

הדין-ודברים הזה התקיים לעיני כל הצוות הרפואי והאחיות של סניף קופת החולים. והנה, לפתע קם אחד הרופאים ואמר: 'חברים יקרים, לשם מה כל הוויכוח הזה; אם חברי הרופא לא מוכן לברך, אני מציע את עצמי למשימה זו... ובתוך כדי דיבור הוסיף: אני גוי, ואם כן מה איכפת לכם שאדליק את נרות החנוכה של העם היהודי, ובברכה'... --

בעוד כל הצוות הוכה בתדהמה, המשיך הגוי ה'למדן' הזה להתפלפל ולומר 'הרי לי מותר לומר את הברכות, שכן בשבע מצוות בני נוח שאני מחויב בהן לא כתוב שאסור לגוי לומר ברכה לבטלה'! --

השאלה הזו הגיעה אליו, והתבקשו להשיב האם מותר לגוי לבצע את המשימה, ולהדליק את הנרות בברכה. והנה, הרמב"ם כותב "בן נח שרצה לעשות מצווה משאר מצוות התורה כדי לקבל שכר, אין מונעין אותו לעשותה כהלכתה", וכו'. הרמב"ם ממשיך וכותב שם שאפילו קרבן עולה מקבלים ממנו, וכו'. ואם כן לכאורה במקרה שלנו, מותר יהיה לגוי להדליק ולברך, שהרי הוא עושה זאת לשמו של הקדוש ברוך הוא.

אבל הדין אינו כך, והגוי לא יוכל להדליק בברכה. מדוע? – ברכת 'שעשה ניסים לאבותינו' לא יוכל לברך, משום שהניסים לא נעשו לאבותינו, ברכת אשר קידשנו במצוותיו וציוונו לא יוכל לברך, משום שהקב"ה לא ציווה אותו, וגם אישה שאינה מצווה על נטילת לולב, אם היא נוטלת – מברכת, למנהג בני אשכנז, 'וצונו על נטילת לולב', שכן לבעלה ולבניה הקב"ה כן ציווה, אבל כאן אצל הגוי לא שייך כלל לומר 'וציוונו'.

ובנוסף לכל זה, צריך לומר שגוי המדליק נרות חנוכה עבור יהודים, יש בכך משום ליצנות. ואין הכי נמי, אם הוא רוצה להדליק אצלו בביתו (בלי ברכה) לזכר הניסים שעשה הקב"ה לישראל, אין בכך בעיה, אבל כשהוא מדליק בפרהסיא עבור יהודים, נראה שיש בכך משום ליצנות. ובדרך אגב, יש להזכיר שלמרות שלגוי מותר ליטול לולב ולאכול מצה, אבל 3 מצוות אסור לגוי לקיים, והן מצוות מזוזה, תפילין וס"ת, שכן יש בהם קדושה. ובכך שהוא מקיימן הוא מורידן מקדושתן, מה שאין כן בלולב ומצה וכו', שאין בחפצים אלו קדושה מצד עצמם, מותר לו לקיימן.

ידוע על תלמיד חכם המתגורר בבני ברק שאביו הוא גוי, וכאשר הבן הת"ח נסע לבקרו בחו"ל, ביקשו אביו שיביא איתו מזוזה, שכן הוא שמע שיש בה סגולה גדולה לשמירה... הבן שאל את רבו אם מותר להביא את המזוזה, ונאמר לו שאסור. ונחזור לעניין ההדלקה באירוע החגיגי בקופת החולים. בעניין עצם ההדלקה באירועים כגון אלה, צריך לדעת שליהודי אסור להדליק בברכה אפילו כאשר מתפללים שם תפילת ערבית, שכן כל הדין של הדלקת הנר בבתי כנסיות – אומר מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל – יש בו משום חידוש, והספרדים הרי לא נוהגים כך, ואם כן איך נבוא ונרחיב את החידוש הזה גם לאולמות ולאירועים?

ואם מדליקים בלי ברכה, מן הסתם יש בכך עניין, כדי לפרסם את הנס (עלינו לשבח).
"ואתפלל אל ה'" [ט, כו].

הכול מדברים על הצורך בחיזוק בתפילה ומשום-מה שוכחים את העיקר, את האל"ף-ב"ת, שהוא ההגעה בזמן לתפילה, ולא כפי שהמצב נראה היום, כאשר רבים מבאי בתי הכנסיות אינם מקפידים כלל על עניין זמני התפילות, ובאים רבע שעה – אף יותר – לאחר תחילת התפילה. ונדמה, שאם יש דבר שלכאורה היה צריך להיות מובן מאליו, ולא היה זקוק לשום חיזוק, הוא עניין ההקפדה על זמני התפילות, שהרי בלא זה – כיצד התפילה תיקרא תפילה?!

הרי כולנו שמענו מפי רבותינו בעלי המוסר על הכלל שטבע הקב"ה בתפילה, שרק אם האדם מחשיב את התפילה, ויודע את ערכה, רק אז יש בכוחה להשפיע שפע רב על המתפלל. נו, והאם מי שלא מקפיד על זמני התפילות, איך הוא יכול להאמין שהתפילה תסייע בעדו?! המצב בעניין זה אינו שפיר כלל. יש מניינים, שבתחילת התפילה אין אפילו עשרה, ואי אפשר לומר קדיש; יש מניינים שה'עשרה ראשונים' מתקבצים רק לקראת 'ברכו', וצאו וראו כיצד נראה בית הכנסת בשעה מבוששת זו, שהבודדים שהגיעו לתחילת התפילה, צריכים להתמתין עד שיגיעו חבריהם וישלמו את מניינם. ומדובר במניינים המכילים – לקראת סוף תפילת שמונה עשרה – עשרות רבות של מתפללים, ששכחו לחלוטין שיש גם מושג של 'תחילת התפילה'.

ההגעה בשעה כה מאוחרת לתפילה, גורמת לחילול השם גדול. לעלבונה של התפילה, ולדוגמא מאוד לא טובה כלפי הילדים וצעירי הצאן, שבראותם את המבוגרים עושים כך, ילמדו אף הם שאין חיוב להקפיד על זמני התפילות. ומה יעשה הבן ולא יחטא, עד שגם בהגיעו אחר כך לגיל מבוגר יותר, יתנהג באותה צורה.
אין אנו מדברים כבר על השאלה ההלכתית בנושא הדילוגים, ועל כל יתר השאלות הקשורות באיחורים לתפילה. כוונתנו היא לעצם התופעה המאוד לא חיובית, בלשון המעטה, המתרחשת לה בתוך-תוכנו, וגורמת לכך שהתפילה לא תפעל את פעולתה הרצויה. ועיין בספר 'ארחות יושר' להגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, שכתב שכאשר יבואו המאחרים הללו וירצו להיכנס לבית המקדש, לא יתנו להם להיכנס עם כולם, כי יגידו לו 'אינך רגיל לבוא עם כולם!'

ועוד כתב שם, שהמאחר לתפילה מפסיד עניין גדול, שהרי כשהחזן אומר 'ברכו' הוא נמצא עדיין בפסוקי דמזמרה, ומפסיד את המעלה לומר מיד ברכות ק"ש, שזו היא התשובה ל'ברכו את ה' המבורך'.

שום תירוץ ושום אמתלה לא תוכל להתקבל בעניין זה. אפשר להבין שיש לפעמים מקרי אונס, אולם כשהדבר חוזר ונשנה על עצמו כל כך הרבה פעמים אצל אדם אחד, האם עולה בדעתו שבבואו לפני בית דין של מעלה, יקבלו שם את תירוציו בעניין זה?!

יש אדם הטוען שכאשר הוא קם בבוקר, יש לו עיכובים בצרכי גופו שהטיפול בהם מתמשך זמן רב, ועד שלא מביאים את הדברים לידי תיקונם אי אפשר, הרי, להגיע לתפילה, כמבואר בשולחן ערוך. בכך הוא מסביר את סיבת איחורו.

יש לנו שאלה פשוטה אליו, שאלה פשוטה מאוד: האם גם כאשר הייתה נקבעת לו פגישה עם איזה מנהל משרד כלשהו, לא גדול במיוחד, אבל הפגישה הזו אמורה להעניק לו הטבות מסוימות בפרנסה, האם גם אז היה מאחר ולוא בחצי דקה לזמן הפגישה שנקבע מראש? פשוט וברור שלא.

ואם תאמר, צרכי הגוף? – התשובה היא, שלכל דבר יש פתרון. אין ספק שיהודי זה היה מתכנן את זמנו כך שיקום שעה ארוכה לפני הפגישה, והיה לוקח לשם כך 'רזרבה' של זמן, כדי שלא יאחר, חלילה, את הזמן שנקבע לו לפגישה עם הבשר-ודם ההוא, שהיום כאן ומחר והכל יודעים שלא הוא קובע את ענייני העולם.

עד כאן הכול ברור. אבל כשנכנסים לעניין התפילה, שום דבר לא ברור... כאן מתעוררים לפתע כל צורכי הגוף, כל העיכובים והמחשומים, עד שנראה לו לאדם, שהוא עוד צודק בכך שלא הגיע בזמן לתפילה, ואולי לפי העיכובים שהיו לו, הוא עוד בא מוקדם מדי... לא כן?!

וכל זאת משום שאין לנו אמונה אמיתית בכוחה של התפילה! כי אם היינו מאמינים, היינו מגיעים בזמן לתפילה, 'לפחות' כמו שאנו עושים זאת לקראת כל פגישה עם איזה מנכ"ל של משרד כלשהו! ובמצב כזה, כיצד אנחנו מצפים שהתפילה תהיה 'מטה עוז' בידינו, כהגדרתו של מרן החזו"א זצ"ל באגרותיו?!

שלא לדבר כבר על אלה הממהרים לצאת מבית הכנסת לפני סוף התפילה! (עלינו לשבח).

"ללכת בכל דרכיו" [יא, כב].

הוא רחום ואתה תהא רחום, הוא גומל חסדים ואתה גמול חסדים (רש"י).

אָחַד מִתְלַמְּדֵי שֶׁל חֶכֶם בֶּן צִיּוֹן אָבָא שְׂאוּל זצ"ל, רֹאשׁ יִשְׁיבַת פּוֹרֶת יוֹסֵף, נִגַּשׁ אֵלָיו פֶּעַם בְּשָׂאֵלָה: "בְּאִיזוֹ זְכוּת רָבִנוּ שֶׁבִּרְכוּתֵינוּ מִתְקַיֵּמֶת?"

חֲזַף חֶכֶם בֶּן צִיּוֹן וְהָשִׁיב: "הָאֵמֶן לִי, אֱלוֹ הַיִּיטִי מֵאֲמִין שֶׁבִּרְכוּתֵי אֲבֹן מִתְקַיֵּמֶת, הֵייתִי מֵבִיא כֶּסֶף וְיוֹשֵׁב בְּרָחוֹב הַסּוֹאֵן בְּיוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם, וּמִבְּרֶךְ כָּל הַיּוֹם אֶת כָּל הָעוֹבְרִים וְשׁוֹבִים". הַתְלַמִּיד לֹא הִשְׁתַּכְנַע: "אֲנִי מְדַבֵּר עַל עֲבָדוֹת: פְּלוֹנִי הִיָּה חוֹלֶה, וְנִרְפָּא מִיָּד לְאַחֵר שָׂרְבֵנוּ בָּרָכוּ. לְפִלוֹנִי לֹא הָיָה יָלָדִים, וְנוֹשֵׁעַ בְּבִרְכוּתוֹ. פְּלוֹנִי עָמַד בְּפִנֵּי דִין קָשָׁה, וְזָכָה. וְכָךְ עוֹד רַבִּים זָכוּ וְנוֹשְׁעוּ לְאַחֵר שֶׁרָבֵנוּ בָּרָכִים". הַתְרַעַף הַחֶכֶם וְהָשִׁיב: "הֵנִי אֹמֵר לָךְ, אֲנִי מִכּוֹן פְּנוּת וְיַחְדוּסִים. נִשְׁ לִי לְתַלּוֹת בְּדָבָר אֶחָד: מִזֶּה אֲרָבָעִים שָׁנָה אֲנִי עֹמֵל לְקִנוּת בְּשִׁלְמוֹת אֶת מִדַּת אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל. לְאַהֲבָה כָּל יְהוּדֵי כְּאֵלוֹ הִיָּה בְּנִי. אֲרָבָעִים שָׁנָה עֹמֵל אֲנִי לְקַיֵּם מִצְוֹת 'וְאַהֲבַת לְרֵעֶךָ כְּמוֹד' מִמֶּשׁ, שְׂאֲרָגִישׁ צֶרֶת הַזֹּאֶלֶת כְּצִעְרֵי שְׁלִי".

הַתְלַמִּיד עָמַד מִשְׁתוֹמֵם לִנְכַח דְּבָרֵי רַבּוֹ, וְאָז הִרְבַּה הַמְשִׁיךְ: "אֲנִי מִבְּחִין בְּפִלְיָהּ בְּקִרְבִּי; אֶתֶּה תוֹהָה מֵהוּ הַקָּשֶׁר בֵּין אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל לְקִיּוֹם הַבִּרְכוּת... וְכָכָא אֶסְבִּיר לָךְ - יְהוּדֵי מִתְנַשֵּׂר בְּצִרְחָה. מִשְׁפָּטֵי ה' אֵמֶת, הַשְׁבּוּנוֹת שְׁמִים מִי יָדַע. "הַצּוֹר תְּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עוֹל צָדִיק וְיֹשֵׁר הוּא" (דְּבָרִים לב, ד). אֲבָל אוֹתוֹ יְהוּדֵי בָּא לְפָנַי, מְשִׁיחַ צִעְרוֹ, וּמִצּוּתוֹ מֵאֵד נוֹגַעַת לְבָבִי. כְּאֵבוּ מְצַעַר אוֹתִי עַד דְּכֻדְכָּה שֶׁל נֶפֶשׁ. וְאָז אוֹמְרִים בְּמִרוֹם: "עַל פְּלוֹנִי נִגְזְרוּ יְסוּרִים, אֵד עַל בֶּן צִיּוֹן אָבָא שְׂאוּל לֹא נִגְזְרוּ, וּמִמִּילָא מִמִּתְקִיִּים מַעְלִיו הַדִּין וְהוּא נוֹשֵׁעַ..."

וְהִיכֵן מְצִינוּ מִקּוֹר לְדְּבָרִים בְּדְבָרֵי חֲז"ל!

הַגִּמְרָא בְּמִסְכַּת סוֹטָה (מב): דּוֹרָשֶׁת עַל הַפֶּסֶק: "דְּאִגָּה בְּלָב אִישׁ יִשְׁחָנָה" (מְשִׁלִּי יב, כה) - "יִשְׁחָנָה לְאַחֵרִים". וּמִסְבִּיר בַּעַל "חֲדוּשֵׁי הַרְי"ם" (מוֹבָא ב"לְקוּטִי 'הוֹדָה' עַל מְשִׁלִּי): כְּשֶׁיְהוּדֵי מְסִיחַ צְרוּתֵנוּ וְדִאֲנוּתֵנוּ, מִן הַסֵּתֶם הוּא מְסִיחַ זֹאת בְּאֲזֵנֵי רַעַו וְאוֹהֲבוֹ, וְכֹאשֶׁר הִלָּה שׁוֹמֵעַ אֶת הַדְּבָרִים בְּתִשּׁוּמֵת לב, הֵם נוֹגְעִים לְבָבוֹ, וְהוּא מְצִטֵּעַ בְּצִרְחָה. וּמִמִּילָא, אִם עַל אוֹתוֹ חֶבֶר לֹא נִגְזַר לְהַתְנַשֵּׂר מִחֻמַּת עֲנָן זֶה, אִם אוֹמְרִים בְּשִׁמְסִים, הִרִי עֲנֻמַּת הַנֶּפֶשׁ הִיא אֵינָה מְגִיעָה לוֹ... וְלָכֵן, כְּדִי לִמְנַע מִהַשּׁוֹמֵעַ צִעַר שְׂאִינוֹ מְגִיעַ לוֹ עַל פִּי הַדִּין, מְסִיר הַקּוֹב"ה אֶת צְרוּתֵנוּ שֶׁל הָרֹאשׁוֹן...

נָאָה לְהוֹסִיף כָּאן אֶת הַסְפּוֹר הַמְפִּיעִים אוֹדוֹת הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי אֲרִיָּה לּוֹין זצ"ל, שֶׁפְּרוֹפֶסוֹר בִּירוּשָׁלַיִם יָדוּעַ, הִיָּה נוֹהֵג לְשַׁלַּח אֵלָיו מְדִי פֶּעַם חוֹלִי נֶפֶשׁ, כְּדִי שֶׁיִּסְעֶה בְּיָדָם וְיִיטִיב אֶת מַצָּבָם, וְאֲכֹן, בְּהִנְחָתוֹ הַמְּיוּחָדֶת, עָלָה בְּיָדוֹ שֶׁל הָרֵב לְשַׁפֵּר אֶת מַצָּב רוּחָם וְנַפְשָׁם שֶׁל הַחוֹלִים...

פֶּעַם פָּנָה הַפְּרוֹפֶסוֹר לְרַבִּי אֲרִיָּה בְּשָׂאֵלָה: "אִיךָ כְּבוֹד הָרֵב מִרְפָּא אוֹתָם? מֵה הָרֵב אֹמֵר לָהֶם? גִּלָּה לִי נָא אֶת הַסּוֹד".

עָנָה לוֹ רַבִּי אֲרִיָּה: "אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה לָהֶם שׁוּם דְּבָר מִיָּחָד. אֲנִי רַק מְקַשֵּׁב לָהֶם בְּסִבְלָנוּת, נוֹתֵן לָהֶם תִּשּׁוּמֵת לב..."

הַקְּשָׁבָה אֲמִתִּית דּוֹרָשֶׁת מוֹדְעוֹת, רַכּוּז, וְסִבְלָנוּת כְּדִי לְשַׁמֵּעַ אֶת הַדְּבָרִים שֶׁהַזִּילֵת מֵבִיעַ; עֵצָם הַדְּבָר שֶׁהַזִּילֵת מְרָגִישׁ שֵׁיט מִי שְׁמִקְשִׁיב לוֹ, מִמִּתְחַבֵּר אֶל רִגְשׁוֹתָיו בְּאִמְפִּתִּיָּה אֲמִתִּית וּמִתְעַנֵּן בְּכַוֵּנָה בְּכֹאבוֹ - יֵשׁ בְּכָךְ תְּרוּפָה נִפְלְאָה לְמַצְבּוֹ!

בְּרוּחַ זֶה, נִסִּים בְּמַעֲשֵׂה מְרָגֵשׁ נוֹסֵף, שֶׁסִּפֵּר עַל יָדִי מִנְחַל חֲבֵרָה בְּכִיר וּמַצְלִיחַ: הִיָּה זֶה יוֹם שְׁגָרָתִי לְמִדִּי. נִסְעָתִי בְּמַהִירוֹת בְּמִכּוֹנֵית הַיְּגוּאָר הַחֲדָשָׁה שְׁלִי, וּפְתֹאֵם נִשְׁלַחָה לְעֵבֶר מְכּוֹנִיתִי אֲבֹן, וּפְנֵעָה בְּדִלְת הָאֲחוֹרִית שֶׁל הַמְּכּוֹנִית... הַבְּחִנְתִּי שֶׁהָאֲבֹן נִזְרָקָה מִבִּין הַמְּכּוֹנִיּוֹת הַחוּנוֹת בְּצֵד הַכְּבִישׁ. עֲצָרָתִי אֶת רֶכֶב הַשְּׂרָד שְׁלִי בְּחִרְקַת בְּלָמִים, וְנִסְעָתִי בְּמַהִירוֹת לְאַחֹר, לְמִקּוֹם שְׁמִמְנֵנוּ נִזְרָקָה הָאֲבֹן. זִנְקָתִי מִתּוֹךְ זַעַם מַחוּץ לְרֶכֶב, וְהַבְּחִנְתִּי בְּגִלְד שְׁמִינִים מִבִּין הַמְּכּוֹנִיּוֹת. כְּפִי הַנִּרְאָה הוּא זֶה שֶׁהַשְּׁלִיךְ אֶת הָאֲבֹן. אֲבָדְתִּי מַעַט אֶת עִשְׁתוֹנוֹתִי, תַּפְסָתִי אֶת הַיָּלֵד וְהַדְּפָתִי אוֹתוֹ בְּצִעְקוֹת: "מֵה זֶה צָרִיד לְהִיּוֹת? מֵה נִרְאָה לָךְ שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה? הָאֲבֹן שֶׁזָּרַקְתָּ גִרְמָה נִזְק לְרֶכֶב הַחֲדָשׁ שְׁלִי! לָמָּה עָשִׂיתָ אֵת זֶה?!"

דְּמַעוֹת נָקוּוּ בְּעֵינָיו שֶׁל הַיָּלֵד. הוּא הִחַל לְהַתְנַצֵּל בְּבָכִי: "סִלִּיחָה... אֲנִי מְצִטֵּעַ, אֲבָל לֹא הִיָּתָה לִי בְּרָרָה, לֹא יָדַעְתִּי מֵה לַעֲשׂוֹת... זָרַקְתִּי אֶת הָאֲבֹן מִשּׁוֹם שְׁהִייתִי חֶסֶר-יָשָׁע; הוֹבְלָתִי אֶת אַחִי הַגָּדוֹל בְּכֶסֶף הַגִּלְגָּלִים שְׁלֹו, וּלְפָתַע נִתְקַלְנֵנוּ בְּלִבָּנָה שְׁבוּרָה... אַחִי נָפַל מִכֶּסֶף הַגִּלְגָּלִים וְהַתְגַּלְגַּל עַל הַמִּדְרָכָה. אֲנִי לֹא מַצְלִיחַ לְהָרִים אוֹתוֹ וְלַחֲזוֹר אוֹתוֹ לְפָסָא, הוּא כְּבֵד מִדִּי בְּשִׁבְלִי... כְּבֵד דְּקוֹת אֲרָכוֹת שְׂאֵנִי עוֹמֵד כָּאן, זֹעֵק לְעֹזְרָה וּמִנְסָה לְעֵצָר אֶת הַמְּכּוֹנִיּוֹת הַנוֹסְעוֹת בְּמַהִירוֹת, אֵד אֵף אֶחָד לֹא מִבְּחִין בִּי..."

הֵייתִי הַמוֹם לִנְכַח דְּבָרֵי הַיָּלֵד, וּבִקְשָׁתִי שְׁיֻבִיל אוֹתִי מִיָּד אֶל אַחִי הַנֶּכֶה. צָעֲדָנוּ בְּזִרְיוֹת לְעֵבֶר הַסְּמִטָּה הַסְּמוּכָה, שֶׁם הַבְּחִנְתִּי בְּאַחִיו הַנֶּכֶה, שְׂרוּעַ עַל הַמִּדְרָכָה וְגוֹנֵם מִכֶּסֶף... כְּשֶׁפָּלָה נִרְגָּשׁ וְנִסְעָר רָצָתִי לְעֵבֶר הַיָּלֵד הַנֶּכֶה, הַרְמָתִי אוֹתוֹ וְהוֹשַׁבְתִּי אוֹתוֹ בְּחֹזְרָה עַל פָּסָא הַגִּלְגָּלִים. לְאַחֵר מִכּוֹן רָצָתִי חֹזְרָה לְרֶכֶבִּי, הוֹצֵאתִי מִמִּחְסוֹת לַחוֹת וְנִקְשָׁתִי אֶת פְּצָעָיו. סִקִּירָה מַהִירָה בְּפִנֵּי וּבְפָצְעָיו שֶׁל הַיָּלֵד אֲמָרָה לִי שְׁבַעֲזָרֵת הַשֵּׁם הַזֶּה הִיָּה בְּסִדֵּר... "תוֹדָה רַבָּה, שְׂאִלּוֹקִים יִבְרַךְ אוֹתָךְ", אֲמָרוּ לִי שְׁנֵי הָאֲחִים אֲסִירֵי הַתּוֹדָה. קוֹלִי נִשְׁנַק. הַתְרַגְּשָׁתִי מְכִידִי לְדָבָר. הַבְּחִנְתִּי בְּגִלְד הַקֶּשֶׁן כְּשֶׁהוּא מוֹבִיל אֶת אַחִיו בְּכֶסֶף הַגִּלְגָּלִים לְאַרְךָ הַמִּדְרָכָה, עַד שֶׁהֵם נִעְלָמוּ מֵעֵינָי... הַדְּרָךְ חֹזְרָה לְמִכּוֹנִית הַיְּגוּאָר שְׁלִי הִיָּתָה אֲרָפָה וּמִמְשַׁכָּת...

הַמְעִיכָה בְּפֶח הָרֶכֶב הִיָּתָה נִכְרָת, אֲבָל לֹא טְרַחַתִּי לְתַקְנָה. גַּם בַּעֲתִיד לֹא אֶתְקַן אֶת הַמְעִיכָה, אֲלֹא אֲשַׁאֵר אוֹתָהּ בְּתַזְכָּרָת לְמִסֵּר הַחֲשׁוֹב הָבָא: "אֵל תִּמְהַר מִדִּי בַחֲיִים, בְּאִפֹּן שֶׁיִּחַיֵּב אֶת הַזִּילֵת לְזָרֵק עֲלֶיךָ אֲבֹן כְּדִי לְזַכּוֹת בְּתִשּׁוּמֵת-לִבֶּךָ" (אֲחַת שְׂאֵלָתִי).

זְכוּת הַלִּימּוּד בַּעֲלוֹן זֶה תִּהְיֶה לְעִלּוֹי נִשְׁמוֹת: ר' נוֹרִיאל חֲזָנִי בֶן מְרִים וְיַעֲקֹב ז"ל, לַע"נ מֵרֵת מוֹנִירָה חֲזָנִי בֶת כּוֹרֶשֶׁי ז"ל, לַע"נ מֵרֵת פֶּאֶרִי בֶת מוֹנִירָה ז"ל, לַע"נ ר' עֲזִיזֻלָּה בֶן שֶׁרָה ז"ל, לַע"נ מֵרֵת מְנַסּוּרָה בֶת כְּשׁוּר ז"ל, לַע"נ יוֹסֵף בֶּן הַלֵּל ז"ל, לַע"נ אֲלִיָּהוּ בֶן אֶסְתֵּר ז"ל, לַע"נ יִצְחָק בֶּן לִיבָה ז"ל, לַע"נ בְּרוּךְ בֶּן כֹּאדָה ז"ל, לַע"נ אֲרִיֵּת מוֹר בֶּת תַּלְעֵת ז"ל, לַע"נ טוֹבָה בֶת כּוֹרֶשֶׁי ז"ל, לַע"נ מִסְעֵד בֶּת מִרְתָּנָה ז"ל, לַע"נ אֶלְהֵם בֶּת שֶׁהָנָה ז"ל, לַע"נ דּוֹד בֶּן רַבְּקָה ז"ל, לַע"נ אַהֲרֹן בֶּן אֶסְתֵּר ז"ל, לַע"נ יִצְחָק בֶּן מְרִים ז"ל, לַע"נ מְרִים בֶּת שֶׁמּוֹה ז"ל, לַע"נ אַבְרָהָם בֶּן סוֹלֵטָנָה ז"ל, לַע"נ רַבִּי שְׁלום מֵאִיר בֶּן מִרְכִּי ז"ל, לַע"נ לִי בֶת כּוֹן בֶּן פּוֹלִין ז"ל, לַע"נ מִשָּׁה בֶּן רִינָה תַחִיָּה ז"ל, לַע"נ שְׁמוּאֵל בֶּן קִדְיָנָה ז"ל, וְלַע"נ כָּל נַפְטָרֵי עַם יִשְׂרָאֵל.